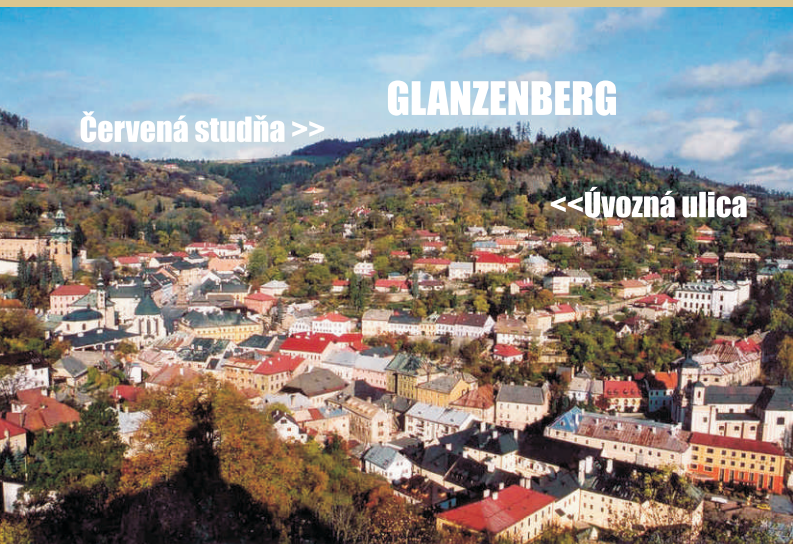

Navštívte archeologickú lokalitu GLANZENBERG alebo STARÉ MESTO – vrch nad Banskou Štiavnicou

Čo je

GLANZENBERG?

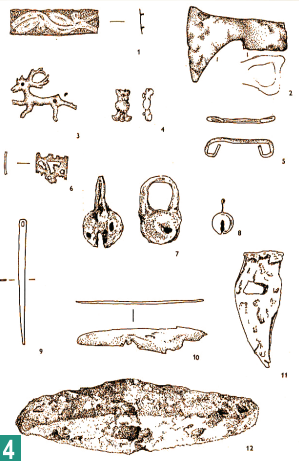
Tím archeologického výskumu /sezóna 2009/

Glanzenberg – z nemčiny v preklade Ligotavá hora alebo v našom banskom prostredí aj Baňa. Po jej okraji a stredom prechádzali bohaté rudné žily Špitaller a Bieber, severne žila Terézia. Baníci tak mali naozaj blízko do práce. Opevnený areál zaberá plochu cca 4 ha. V teréne jasne viditeľný zemný val a paralelne prebiehajúci hradbový múr zabezpečovali vojenskú ochranu mesta od 12. storočia po 17. storočie, v určitom období tu sídlil kráľovský správca baní, na terasách mali svoje domy baníci... Od roku 1981 dodnes tu Dr. Jozef Labuda, CSc. zo Slovenského banského múzea /SBM/ vedie s mladými ľuďmi archeologické vykopávky.

Bolo to naozaj mesto?

Oprávnené predpokladáme, že zlato a striebro žily Špitaller začali ťažiť Kelti v 3. stor. pred Kr. až v 2. stor. po Kristovi. Na prelome 11. a 12. storočia bola lokalita osídlená baníkmi s názvom Bana, v 13. storočí tu vznikol hrad, ktorý ochraňoval mesto Schemnitz, Schemnitzbana dolu pod ním. Vrch Glanzenberg bol skôr hradom s baníckym osídlením a technickými objektmi, názov „Staré mesto“ zaviedol až v 18. storočí spolupracovník Mateja Bela – Jozef Richter, ktorý ho chcel označiť trochu inak.

1. Ruiny na Glanzenbergu na mape z roku 1798. Majetok ŠÚBA B. Štiavnica
- 2.- 4. Výber z archeologických nálezov, vystavených v expozícii SBM na Starom zámku

Odkrývame tajomstvá lokality

Po 17. storočí lokalita pustla, zostali len ruiny niekoľkých stavieb s opevnením. Študenti Baníckej akadémie spolu s profesormi tu na začiatku 20. storočia vysadili les. Dnes ho postupne odstraňujeme, pripravujeme konzerváciu a prezentáciu najvýznamnejších odkrytých objektov (kaplnka, veža, technické objekty, ...). Nálezy z vykopávok si možno pozrieť v expozícii na Starom zámku v B. Štiavnicí. Tím odborníkov spracoval projekt prezentácie pozoruhodností lokality po náučnom chodníku. Za pekného počasia poskytuje vrchol lokality (794 m) nádherné pohľady na Sitno, Kalváriu a dominanty mesta.

Ako sa dostať na GLANZENBERG?

Dnes je lokalita prístupná pre peších návštevníkov z troch smerov:

- A.** z Námestia Sv. Trojice cez Vodárenskú ulicu
- B.** turistický chodník od Červenej studne
- C.** peším chodníkom od mesta z Úvoznaj ulice

Projekt revitalizácie archeologickej lokality prechádza do ďalšej etapy – prístupové chodníky budú čoskoro lepšie označené a nový náučný chodník predstaví najvýznamnejšie zaujímavosti lokality. Glanzenberg bude novou atrakciou Banskej Štiavnice. Pracujeme na tom!

Čo uvidíte a o čom sa dozviete?

Najstaršie bane – povrchové dobývky >> Zvyšky kráľovského hradu a gotickej hradnej kaplnky, mohutné valové opevnenie, hradnú cisternu >> Dom skúšača rúd a zvyšky taviacej pece >> Baštu so strielnou >> Najkrajšie výhľady na Banskú Štiavnicu a podsitiňanský kraj >>> Prírodné fenomény – relax a poučenie v úchvatnej prírode.

